

VÍZMÉRLEGSZÁMÍTÁS AZ URBANIZÁCIÓS HATÁSOK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL

Dr. Hajnal Géza¹

Összefoglalás

A budai Várhegy területére korábban kidolgoztunk egy vízmérleg-számítási módszert (Hajnal 2003), melynek lényege, hogy a beszivárgást nem csak a területre hulló csapadékból, hanem a közművek veszteségeiből is számoljuk. A módszert más üregekkel tagolt magyar városokra is alkalmaztuk (Hajnal et al. 2007). Az urbanizációs hatásokat figyelembe vevő vízmérlegszámításnál azonban nagy eltérést tapasztaltunk az egyes komponensek pontosságánál: míg a csapadék és a vízbetáplálás értékeit napi mérések alapján nyerjük, addig a párolgást és a lefolyást a mémöki gyakorlatban elfogadott „nagyvonalú” becsléssel határozzuk meg. Jelen cikkünkben azt vizsgáljuk, hogy utóbbi két paraméter pontosabb számításával, hogyan módosul a vízmérleg egy adott területen.

A vizsgált területek a következők voltak: Budapesten a már említett Várhegyen kívül a Rózsadomb, Budafok és Kőbánya térsége. Számításokat végeztünk Pécsen a Tettye-völgyére, Egerben a Hajdú-hegyre, Veszprém és Szentendre egy-egy területére.

Az adott város – melyben az épített környezetet, a műemlékeket és a természeti értékeket (pl. természetes üregek, barlangok) is veszélyeztetik a mesterséges és természetes eredetű vizek – szükséges beavatkozásainak, területrendezésének, kárelhárításának tervezéséhez (esetleg monitoring rendszer kiépítéséhez) elengedhetetlenül fontos előkészítést jelenthet a módszer alkalmazása. A közművállalatok (vízellátás, csatornázás) hosszú távú stratégiájának meghatározásában is fontos lehet az eredmények alkalmazása.

¹ Hajnal Géza, okl. építőmérnök, egyetemi docens, BME, Vízügyi és Vízgazdálkodási Tanszék
1111. Műegyetem rkp. 3., 463-2362, hajnal@vit.bme.hu